

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2380/2023
24.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Стојановић, адвокат из ..., против туженог Академија струковних студија Косовско – Метохијска из Лепосавића, чији је пуномоћник Марија Недељковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4007/2022 од 26.01.2023. године, у седници већа одржаној 24.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4007/2022 од 26.01.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 645/18 од 16.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог 01 број .. од 24.02.2015. године и да исто не производи правно дејство, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да тужиоца врати на рад и призна му сва права по Уговору о раду, као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да се трошкови поступка не досуђују.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4007/2022 од 26.01.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку по жалби, другостепени суд није пропустио да примени нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или могло бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде, па се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог по уговору о раду на одређено време за временски период од 01.10.2013. године до 01.10.2018. године, на радном месту наставник – предавач за предмете ... и Предмет ... је држао у одељењу у Грачаници, а предмет ... у Лепосавићу. Тужилац је имао обавезу одржавања испита и испитивања кандидата из ових предмета. Распоред полагања испита кандидата код туженог је прављен на основу договора са сваким од наставника и уз сагласност директора водећи при томе рачуна да се не полажу два или више испита истог дана. Распоред полагања испита се објављивао на огласној табли школе и на сајту школе. По распореду полагања испита, тужилац је требало да држи испит 05.02.2015. године у Грачаници из предмета Наведеног дана тужилац није био присутан у месту и времену када је требало да држи испит, с тим што није било пријављених кандидата за полагање испита, али је било студената који су очекивали од професора – тужиоца уписивање оцена. Дана 12.02.2015. године тужилац је требало да држи испит из предмета ... у Лепосавићу. Тог дана тужилац није био присутан, а како је било кандидата за полагање испита секретар туженог је уз сагласност директора формирао комисију за држање испита која је одржала испит. Због недоласка тужиоца на испите 05.02.2015. године и 12.02.2015. године, тужени је тужиоцу упутио упозорење о постојању разлога за отказ Уговора о раду које је тужилац уредно примио и на њега одговорио 20.02.2015. године истичући разлоге објективне природе због недоласка на испите. О постојању здравствених сметњи и немогућности рада тужилац није обавестио послодавца, приликом телефонског разговора дана 12.02.2015. године није споменуо да је привремено спречен за рад, те да је то разлог недоласка на испит, а ни у изјашњењу на упозорење није навео здравствено стање као разлог недоласка на испите. Након добијања одговора на упозорење, тужени је донео спорно решење о отказу уговора о раду јер је тужилац неоправдано, без претходне најаве директору школе или било ком другом овлашћеном лицу, пропустио да дође у школу у два наврата, ради спровођења полагања испита у јануарском испитном року школске 2014/15 године по унапред утврђеном плану и програму школе, те да се таквим понашањем није придржавао правила Статута школе, Правилника о полагању испита и важећих одредаба Закона о високом образовању. Тужилац је у току поступка истицао здравствене сметње, као разлог недоласка на испите, обављено је вештачење од стране вештака специјалисте медицине рада који се изјаснио да је тужилац могао да извршава радне обавезе наставника – предавача 05.02.2015. године и 12.02.2015. године, као и да изабрани лекар тужиоца није издао тужиоцу потврду о привременој спречености за рад дана 05.02.2015. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одлучили одбијањем

тужбеног захтева тужиоца за поништај побијаног решења, враћање на рад и исплату права по уговору о раду.

Ревизијом се неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Закон о раду („Службени гласник РС“, број 24/05...75/2014) чланом 179. став 2. тачка 1. прописује да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: ако несавесно или немарно извршава радне обавезе.

Одредбом члана 15. Закона о раду прописано је да је запослени дужан да савесно и одговорно обавља послове на којима ради (тачка 1.) да поштује организацију рада и пословања код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа (тачка 2.) да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду (тачка 3.). Чланом 17. истог закона предвиђено је да послодавац и запослени су дужни да се придржавају права и обавеза утврђених законом, општим актом и уговором о раду.

Уговор о раду у тачки 20. предвиђа да запосленом може престати радни однос отказом овог уговора од стране послодавца ако учини повреду радних обавеза у смислу одредбе члана 179. Закона о раду.

Сагласно цитираној законској одредби из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, послодавац може отказати уговор о раду запосленом ако запослени учини повреду радне обавезе, при чему је терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог на страни послодавца.

Несавесно и немарно извршавање радних обавеза је када запослени не поступа у складу са обавезама из описа радног места, не придржава се упутства за рад у својој радној јединици, не показује уобичајену пажњу која се очекује од просечног запосленог и не понаша се као добар домаћин, иако је морао бити свестан последица таквог понашања.

Правилно су нижестепени судови применили материјално права када су оценили да је решење туженог о отказу уговора о раду законито. При томе, једна повреда радне обавезе је довољан разлог за престанак радног односа отказом од стране послодавца. У конкретном случају тужилац је приликом обављања својих радних обавеза 12.02.2015. године поступао несавесно и супротно правилима понашања радних дужности, на који начин је својом кривицом учинио повреду радне обавезе и предузео радњу која му се ставља на терет. Отказни разлог предвиђен је и у одредби члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду и члана 12. уговора о раду, а тужени је у овом поступку поштовао законску процедуру која се односи на достављање упозорења на постојање отказних разлога, а о постојању разлога за престанак радног односа и наводима из упозорења тужилац се изјаснио својим приговором, чиме је његово право на одбрану поштовано. Тужилац се изјаснио да није пратио обавештење на сајту школе у вези одржавања испита 12.02.2015. године, па се неосновано ревизијом доводи у сумњу закључак суда у односу на битну чињеницу сазнање тужиоца о датуму одржавања испита.

Супротно наводима ревизије тужиоца, другостепени суд је правилно применио материјално право, када је закључио да је решење о отказу уговора о раду правилно и законито. Ревизијским наводима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што не представља ревизијски разлог сагласан члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен, с обзиром да наведени трошкови нису опредељени.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић